

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3154/2019. (VII. 3.) AB HATÁROZATA

bírói döntés megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Székesfehérvári Törvényszék 1.Bpkf.226/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Belcsák Róbert; 1133 Budapest Váci út 110.) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó fogvatartása körülményei miatt 2017. március 24-én kártalanítás iránt kérelmet nyújtott be az illetékes bírósághoz, miután 2014. október 29. és 2016. március 10. között büntetés-végrehajtási intézetben tartózkodott. A Székesfehérvári Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja Bv.529/2017/4. számú elsőfokú végzésével a sérelmezett időszakból 388 szabadságvesztésben töltött napra 543 200 forint összegű kártalanítást állapított meg az indítványozó részére az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt.
- [3] Az ügyészség fellebbezése folytán eljáró Székesfehérvári Törvényszék mint másodfokú bíróság végzésével 155 400 forintra szállította le a kártalanítás összegét. A végzés indokolásában arra hivatkozott, hogy 2015-ben egy alkalommal harminc napot meghaladó időszakra – szeptember 25-től október 28-ig – megszakadtak az alapvető jogait sértő elhelyezési körülmények, mert az indítványozó harminchárom napon keresztül olyan módon volt elhelyezve, hogy a jogszabályban előírt élettér (a fogvatartás idején legalább három négyzetméter mozgástér) biztosítva volt. Ennek megfelelően a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bvtv.) 10/A. § (4) bekezdésében írt 6 hónapos jogvesztő határidő az ezt megelőző idő tekintetében a kártalanítási kérelem benyújtásának időpontjában eltelt, ezért a kártalanítás megállapítása során csak az azt követő 111 szabadságvesztésben töltött nap vehető figyelembe.
- [4] 2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [5] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróság végzése sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét, mert a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütközik, és ezzel ok-okozati összefüggésben sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében deklarált tisztességes eljárásához való jogát. Előadta, hogy jogszabály a hatályba lépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat egy magatartást jogellenessé. Ezzel összefüggésben azt állította, hogy a másodfokú bíróság olyan körülményt értékel a terhére, amelynek 2015-ben nem tehetett eleget, hiszen ilyen kötelezettsége és az igényérvényesítésre előírt jogvesztő határidő még nem is létezett, az nem volt hatályban, ugyanis a kártalanításra lehetőséget biztosító jogszabályi rendelkezések 2017. január 1. napján léptek hatályba.
- [6] Az indítványozó további állítása szerint a bíróság alaptörvény-ellenesen hagyta figyelmen kívül a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szabályait, amelyek kimondják, hogy minden elítéltre legalább hat köbméter légtér, közös elhelyezés esetén személyenként legalább négy négyzetméter élettér jusson.

- [7] Mindezekre figyelemmel az indítványozó kérte a Székesfehérvári Törvényszék 1.Bpkf.226/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [8] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Abtv. 28. § (1) bekezdésének felhívásával kérte „az Abtv. 26. §-a szerinti jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálat” lefolytatását is.

II.

- [9] Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

- [10] A Bvtv. ügyben érintett rendelkezései:

„10/A. § (1) Kártalanítás jár az elítéltnak vagy az egyéb jogcímen fogvatartottnak a fogvatartása során a jogszabályban előírt élettér biztosításának hiánya és az ehhez esetlegesen kapcsolódó más, a kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmába ütköző elhelyezési körülmény, különösen az illemhely elkülönítésének a hiánya, a nem megfelelő szellőztetés, világítás, fűtés vagy rovarirtás (a továbbiakban együtt: alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények) által előidézett sérelem miatt. A kártalanítás minden egyes, az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények között eltöltött nap után jár. A kártalanítás megfizetésére az állam köteles.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott jogcímen további kártérítésnek vagy sérelemdíjnak helye nincs, de az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott jogosult az ezt meghaladó igényét polgári bíróság előtt érvényesíteni.

(3) A kártalanítás egy napra eső összege legalább ezerkettőszáz forint, de legfeljebb ezerhatszáz forint.

(4) A kártalanítás iránti igény attól a naptól számított hat hónapon belül érvényesíthető, amelyen az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények megszűntek. E határidő elmulasztása jogvesztő. E bekezdés alkalmazásában nem tekinthető az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmény megszűnésének, ha e körülmény fennállása rövid időtartamra, de legfeljebb harminc napra megszakad azért, mert az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott elhelyezése során a jogszabályban előírt élettér biztosítva volt.”

„436. § (10) E törvénynek a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény és ehhez kapcsolódóan más törvények módosításáról szóló 2016. évi CX. törvény 22. §-ával megállapított 10/A. § szerinti kártalanítási igény benyújtására az az elítélt és egyéb jogcímen fogvatartott is jogosult,

a) akinek az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekből eredő sérelme a módosítás hatálybalépése előtt egy éven belül szűnt meg,

b) aki az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB-hez nyújtott be kérelmet, ha a kérelmet az EJEB a módosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette, kivéve, ha a fogvatartott az EJEB-hez címzett kérelmét 2015. június 10. napját követően nyújtotta be és a kérelem benyújtásakor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint hat hónap telt el.

(11) A (10) bekezdés esetén a 10/A. § (4) bekezdésben meghatározott jogvesztő határidő e rendelkezés hatálybalépésének napjával kezdődik. [...]”

III.

- [11] 1. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [12] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt rögzíti, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszban – a fentebb idézett módon – ugyan megjelölte az Abtv. 26. §-át is, ezen felül azonban kizárólag az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz tekintetében fejtett ki érvelést, illetve indokolta azt, ezért az Alkotmánybíróság a panaszt tartalma alapján kizárólag Abtv. 27. §-a szerinti panaszként bírálta el.
- [13] 1.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőn belül terjesztette elő.
- [14] 1.2. Az Alkotmánybíróság – a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek vizsgálata során – a következő megállapításra jutott.
- [15] 1.2.1. Az Alkotmánybíróság először azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése vonatkozásában megfelel-e a határozott kérelem feltételeinek.
- [16] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi gyakorlatát, mely szerint a jogállamiság elve önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani. {Lásd 3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [14]; 23/2016. (XII. 12.) AB határozat Indokolás [72]; 3306/2017. (XI. 24.) AB határozat, Indokolás [43]}. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény B) cikkének megsértését állítva kifejezetten a visszaható hatályú jogalkalmazásra hivatkozott, azaz e körben jelölte meg az alaptörvényben biztosított jog lényegét. Ezenkívül az alkotmányjogi panasz a határozott kérelem egyéb feltételeinek is megfelel, hiszen az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást és megfelelő indokolást is tartalmaz. Az indítványozó továbbá megjelöli a sérelmezett bírói döntést és kifejezetten kéri annak megsemmisítését is.
- [17] 1.2.2. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában az alkotmányjogi panasz semmilyen indokolást nem tartalmaz, így az indítvány ezen alapjogok tekintetében az érdemi elbírálásra nem alkalmas.
- [18] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján azt is vizsgálta az Alkotmánybíróság, hogy az Abtv. 27. §-ában, valamint az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt tartalmi feltételeket az alkotmányjogi panasz kimeríti-e. Az egyedi ügyben való érintettség megállapítható, mivel az indítványozó a panasszal támadott ügyben elítéltként a saját elhelyezési körülményeit illetően kért kártalanítást. Megállapítható továbbá, hogy az indítványozónak a támadott végzéssel szemben további jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva.
- [19] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további tartalmi feltételeként nevesíti, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [20] Az Alkotmánybíróság e körben megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszban a visszaható hatályú jogalkalmazás sérelmével összefüggésben állított alapjogi sérelem a bírói döntést érdemben befolyásolhatta, ami felveti a bírói döntés alaptörvény-ellenességének kételyét.
- [21] Az Alkotmánybíróság tanácsa a fentiek alapján az alkotmányjogi panaszt 2018. május 29. napján befogadta.

IV.

- [22] Az indítvány megalapozott.
- [23] 1. Az indítványozó álláspontja szerint a bíróság végzése azért sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét, mert a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütközik annak következtében,

hogy a másodfokú bíróság olyan körülményt értékelt a terhére, amelynek 2015-ben nem tehetett eleget, hiszen a bírósági döntésben felhívott és terhére értékelt, az igényérvényesítésre előírt jogvesztő határidő akkor még nem is létezett, nem volt hatályban.

- [24] 2. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalmával kapcsolatos gyakorlatából az alábbiakat emeli ki.
- [25] Az Alkotmánybíróság korábban rögzítette, hogy az *ad malam partem* visszaható hatály tilalma elsősorban a normaalkotással szemben megfogalmazott elvárás, hiszen a jogbiztonság elvéből vezethető le a visszaható hatályú jogalkotás tilalma is, amelynek magját a jogalkotási törvényben is megfogalmazott azon tilalom adja, mely szerint a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [106], 3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [15]}. Az Alkotmánybíróság megállapította azonban azt is, hogy alaptörvény-ellenesség nemcsak a jogalkotással, hanem a visszaható hatályú szabályalkalmazással összefüggésben is felvethető, ha a jogviszony vagy a jogvita létrejöttékor még nem létező – vagy nem hatályos – előírás alapján bírálnak el egy ügyet {3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [16]; 3314/2017. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [32]}.
- [26] 3. Az Alkotmánybíróság vizsgálata során először röviden áttekintette az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt igénybe vehető kártalanítás szabályozását.
- [27] 3.1. A jogintézményt a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény és ehhez kapcsolódóan más törvények módosításáról szóló 2016. évi CX. törvény (a továbbiakban: Módtv.) teremtette meg, a Bvtv. szabályainak kiegészítésével. A jogalkotó célja a kártalanítás lehetőségének megteremtésével az volt, hogy „az [Emberi Jogok Európai Bírósága] EJEB elvárásainak megfelelő hatékony hazai jogorvoslat keretében, hazai fórum előtt legyenek orvosolhatók a zsúfolt körülmények közötti fogvatartás miatti jogsérelmek [...]” (Lásd: a Módtv. javaslat 22. §-ához írt részletes indokolás).
- [28] A rendelkezések 2017. január 1. napjától léptek hatályba, ezt követően lehet tehát kártalanítási igényt előterjeszteni. A szabályozás legfontosabb rendelkezései értelmében a kártalanítás minden egyes, az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények között eltöltött nap után jár, annak összege legalább ezerkettőszáz forint, de legfeljebb ezerhatszáz forint [Bvtv. 10/A. § (1) és (3) bekezdés].
- [29] A kártalanítás iránti igény attól a naptól számított hat hónapon belül érvényesíthető, amelyen az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények megszűntek, a határidő elmulasztása jogvesztő. Nem tekinthető az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmény megszűnésének, ha e körülmény fennállása rövid időtartamra, de legfeljebb harminc napra megszakad azért, mert az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott elhelyezése során a jogszabályban előírt élettér biztosítva volt [Bvtv. 10/A. § (4) bekezdés].
- [30] Ebből az is következik, hogy a kártalanítási igény megállapítása szempontjából – az ismertetett rendelkezés tekintetében – az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmény megszűnésének minősül, ha az több mint harminc nap időtartamra azért szakad meg, mert az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott elhelyezése során a jogszabályban előírt élettér biztosítva volt számára.
- [31] Mindez természetesen nem azt jelenti, hogy a kártalanítási igényt a megelőző időszakra ne érvényesíthetné az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott. Az értelmező rendelkezés csupán annyit mond, hogy amennyiben a fogvatartás során harminc napot meghaladó időszakra olyan körülmények között volt az érintett elhelyezve, hogy a jogszabályban előírt élettér biztosítása következtében nem sérültek az alapvető jogai, akkor az azt megelőző időszakra vonatkozó kártalanítási igény érvényesítésére biztosított hat hónapos jogvesztő határidő ettől az időponttól veszi kezdetét, a további fogvatartás időtartamától és az elhelyezési körülmények további alakulásától függetlenül.
- [32] A kártalanítás iránti igény benyújtásának feltétele az is, hogy az elítélt vagy – bizonyos kivételekkel – az egyéb jogcímen fogvatartott az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt a Bvtv. 144/B. §-ában meghatározott – egyébként szintén a Módtv. által beiktatott – panaszt előterjessze a végrehajtásért felelős szerv vezetőjéhez [Bvtv. 10/A. § (6) bekezdés].
- [33] 3.2. A jogalkotó a Bvtv. Átmeneti rendelkezéseinek Módtv. általi kiegészítésével a kártalanítási igény lehetőségét kiterjesztette – mások mellett – azokra az elítéltekre, illetve az egyéb jogcímen fogvatartottakra is, akiknek

az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekből eredő korábban bekövetkező sérelme a módosítás hatálybalépése előtt egy éven belül megszűnt [lásd: Bvtv. 436. § (10) bekezdés a) pont]. E különleges esetekre a kártalanítás általános szabályaihoz képest bizonyos körben – értelemszerűen – eltérő rendelkezések megállapítására volt szükség, így a jogalkotó egyértelművé tette, hogy utóbbi esetkörben az igény benyújtására nyitva álló jogvesztő határidő egységesen a módosítás hatálybalépésének időpontjától, azaz 2017. január 1. napjától kezdődik. Ezenkívül ezekben az esetekben – magától értetődően – nem előfeltétele a kártalanítási igény bejelentésének a korábban említett és kizárólag a módosítás hatálybalépésével egyidejűleg megteremtett panaszlehetőség kimerítése sem [lásd: Bvtv. 436. § (11) bekezdés].

- [34] 3.3. Az Alkotmánybíróság korábban már vizsgálta a Bvtv. ismertetett szabályainak Alaptörvénnyel való összhangját, éppen a visszaható hatályú jogalkotás kapcsán. Az Alkotmánybíróság e körben a következő megállapításokat tette: „Az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítás jogintézménye új jogosultságot állapít meg az elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak számára. A Bvtv. új átmeneti rendelkezése pedig a jogosultak körét kibővítette, és az ő vonatkozásukban külön rendelkezve előírta, hogy a 10/A. § (4) bekezdésben meghatározott jogvesztő határidő a Módtv. 42. §-a hatálybalépésének napjával – vagyis 2017. január 1-jén – kezdődik [lásd Bvtv. 436. § (10)–(11) bekezdései, illetve Módtv. 46. § (2) bekezdése]. [...] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Bvtv. új, az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanításra vonatkozó – és a konkrét esetben alkalmazott – szabályai kizárólag jogot megállapító jogszabálynak minősülnek, amelyek nem hordoznak hátrányos tartalmat, a hatálybalépést megelőző időre nem állapítanak meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tesznek terhesebbé, valamint nem vonnak el és nem korlátoznak jogot, illetve nem nyilvánítanak valamely magatartást jogellenessé, jogalakító hatásuk csak a jövőre nézve van [lásd hasonlóan: 3314/2017. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [40]]” {3295/2018. (X. 1.) AB határozat, Indokolás [28] és [30]}.
- [35] 4. Jelen ügyben ugyanakkor az Alkotmánybíróságnak nem az ismertetett jogszabályi rendelkezések alkotmányosságát, hanem – a fentiekben kifejtettekre figyelemmel – azt kellett vizsgálnia, hogy az alapügyben eljáró másodfokú bíróság az Alaptörvény rendelkezéseivel – konkrétan a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmával – összhangban értelmezte-e a Bvtv. – az Alkotmánybíróság által korábban egyébként alkotmányosnak talált – rendelkezéseit.
- [36] 4.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó 2016. március 10-én szabadult, tehát a Bvtv. 436. § (10) bekezdése a) pontja alapján volt jogosult kártalanítási igényét bejelenteni és azt a Bvtv. 436. § (11) bekezdésében előírt határidőn belül meg is tette. Az elsőfokú bíróság az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt 388 napra ítelt meg az indítványozó számára kártalanítást. A másodfokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék az elsőfokú végzést megváltoztatta és 111 nap tekintetében tartotta megalapozottnak a kártalanítási igényt. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a másodfokú bíróság a kifogásolt döntésében egyértelműen a Bvtv. 10/A. § (4) bekezdésének utolsó mondatában található értelmező rendelkezést alkalmazva döntött az ismertetett módon, amelynek következtében felröpt az indítványozónak azt, hogy elmulasztotta a kártalanítási igény benyújtására nyitva álló határidőt, hiszen a fogvatartása során egyszer harminc napot meghaladóan megszakadtak az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények, így tehát a megszakadás előtti időszak vonatkozásában – az irányadó hat hónapos határidőre figyelemmel – 2016. április 25-ig lett volna lehetősége a kártalanítási igény bejelentésére.
- [37] 4.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Bvtv. 10/A. § (4) bekezdés utolsó mondata nyilvánvalóan az új kártalanítási jogintézmény hatálybalépését – azaz 2017. január 1. napját – követően előforduló megszakadási körülmények tekintetében alkalmazandó. Ez a jogszabály szövegéből is egyértelműen következik, hiszen az értelmező rendelkezés alkalmazási körét egyértelműen a 10/A. § (4) bekezdés – a rendelkezés szóhasználata szerint: „[e] bekezdés” – vonatkozásában állapítja meg.
- [38] A Bvtv. indítványozóra irányadó átmeneti szabályai, így a 436. § (10) és (11) bekezdései azonban nem tartalmazzák a fenti, megszakadásra vonatkozó előírást, sőt, kifejezetten rögzítik, hogy a jogvesztő határidő 2017. január 1. napjától indul {vesd össze: 3295/2018. (X. 1.) AB határozat, Indokolás [28]}.
- [39] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a másodfokú bíróság – az átmeneti rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva – a Bvtv. 10. § (4) bekezdésének alkalmazásával olyan körülményt

értékelt az indítványozó terhére, amelynek 2017. január 1. napját megelőzően nem tehetett eleget. Magától értetődő ugyanis, hogy a fentiekben említett időszakban még nem is létező jogintézmény vonatkozásában előírt kötelezettség (igényérvényesítési határidő) betartása fogalmilag kizárt a jogintézmény hatálybalépését megelőzően. A másodfokú bíróság említett jogértelmezése tehát a vizsgált időszakban még nem létező jogszabályi kötelezettség megkövetelésével, azaz az elbírált időszakban még nem hatályos jogszabály alkalmazásával döntött az indítványozó számára hátrányosan a kártalanítási igényről és ezzel megsértette a az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében garantált visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát.

[40] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Székesfehérvári Törvényszék 1.Bpkf.226/2017/2. számú, az alkotmányjogi panaszban megsemmisíteni kért végzésében az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét eredményező jogértelmezést fejtett ki, ezért az említett végzést megsemmisítette.

Budapest, 2019. június 25.

Dr. Szívós Mária s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1833/2017.

